

Vrácení daru a exekuce

Okolnost, že dárce vyzval obdarovaného (povinného) k vrácení daru až po vydání exekučního příkazu postihujícího dar, sama o sobě nebrání tomu, aby se dárce domáhal vyloučení daru z exekuce.

(Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 20 Cdo 2678/2006, ze dne 23.10.2007)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v právní věci žalobců a) J. T. a b) M. T., obou bytem zastoupených advokátkou proti žalovanému R. L., zastoupenému advokátem, o vyloučení spoluvlastnických podílů z exekuce, vedené u Okresního soudu v Ostravě pod sp. zn. 82 C 377/2004, o dovolání žalobců proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 13. 4. 2006, č. j. 42 Co 88/2006-137, tak, že rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 13. 4. 2006, č. j. 42 Co 88/2006-137, se zrušuje a věc se vrací tomuto soudu k dalšímu řízení.

Z odůvodnění :

V záhlavím uvedeným rozsudkem krajský soud změnil rozsudek ze dne 15. 11. 2005, č. j. 82 C 377/2004-92 (jímž okresní soud vyloučil spoluvlastnické podíly na označených nemovitostech z exekucí vedených u něj pod sp. zn. 91 Nc 10425/2003 a sp. zn. 53 Nc 10457/2003), tak, že vylučovací žalobu zamítl. Dospěl k závěru, že k jejímu podání je aktivně legitimován pouze ten, kdo byl vlastníkem věci v době vydání exekučního příkazu prodejem nemovitostí; následně již nelze účinně provádět žádné právní úkony, které by měly za následek změnu vlastnictví. Jelikož žalobci vyzvali povinného O. B. k vrácení daru až po vydání exekučního příkazu prodejem nemovitostí, aktivní legitimace k podání žaloby jim nesvědčí.

V dovolání – jehož přípustnost dovozují z ustanovení § 237 odst. 1 písm. a) zákona č. [99/1963](#) Sb., občanského soudního řádu ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“) – namítají žalobci nesprávné právní posouzení věci. Jsou přesvědčeni, že ustanovení § 47 odst. 4 zákona č. [120/2001](#) Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. [120/2001](#) Sb.“), brání tomu, aby nemovitosti postižené exekučním příkazem platně převedl povinný. Nelze je však aplikovat na případ, kdy jednostranný právní úkon vedoucí ke změně vlastnictví k nemovitostem učiní osoba od povinného odlišná. Přitom pro rozhodnutí o vylučovací žalobě je vždy rozhodující stav v době jeho vyhlášení, takže soud v něm může zohlednit skutečnosti, jež tu v době nařízení exekuce ještě nebyly. Navrhli, aby napadené rozhodnutí bylo zrušeno a věc byla odvolacímu soudu vrácena k dalšímu řízení.

Dovolání – přípustné podle § 237 odst. 1 písm. a) o. s. ř. – je důvodné.

Podle § 335a odst. 1 o. s. ř. je pro nařízení výkonu rozhodnutí prodejem nemovitostí rozhodující stav v době zahájení řízení.

Podle § 47 odst. 4 zákona č. [120/2001](#) Sb. majetek, který je postižen exekučním příkazem, nesmí povinný převést na jiného, zatížit ho nebo s ním jinak nakládat. Právní úkon, kterým povinný porušil tuto povinnost, je neplatný.

S právním názorem odvolacího soudu, podle něhož k podání žaloby na vyloučení nemovitostí z exekuce je aktivně legitimován pouze ten, kdo je vlastníkem nemovitostí v době vydání exekučního

příkazu, se nelze ztotožnit. V usnesení ze dne 30. 10. 1997, sp. zn. 3 Cdon 1222/96, uveřejněném v Soudní judikatuře č. 11, ročník 1997 pod č. 89, a v usnesení ze dne 20. 9. 2000, sp. zn. 21 Cdo 2125/99, uveřejněném v Soudní judikatuře č. 12, ročník 2000 pod č. 139, Nejvyšší soud vyložil, že stav, jaký tu byl v den zahájení řízení o výkon rozhodnutí prodejem nemovitostí (§ 335a odst. 1 o. s. ř.) je - z hlediska vlastnictví postižených nemovitostí - rozhodující pouze pro posouzení toho předpokladu pro nařízení výkonu, jenž spočívá v tom, aby bylo prokázáno, že nemovitost je ve vlastnictví povinného (§ 335 odst. 1 o. s. ř.). Přejde-li po zahájení řízení vlastnické právo z povinného na jinou osobu, nebrání tato skutečnost sama o sobě vyhovění návrhu na nařízení výkonu rozhodnutí prodejem nemovitostí.

To, že přechod vlastnictví k nemovitostem, k němuž došlo až po zahájení řízení o výkon rozhodnutí, je bezvýznamný ve stádiu nařízení výkonu, však neznamena, že by byl bezvýznamný i ve stádiu vlastního provedení výkonu. Ve výše uvedených rozhodnutích Nejvyšší soud vyložil, že osoba, která se stala novým vlastníkem nemovitosti postižené výkonem rozhodnutí, se může po nařízení výkonu bránit postupem podle ustanovení § 267 odst. 1 o. s. ř., i když v době zahájení řízení ještě vlastníkem nebyla. Pro rozhodnutí o vylučovací žalobě totiž není rozhodující stav v době zahájení řízení o výkon rozhodnutí, ale v době rozhodnutí o žalobě (§ 154 odst. 1 o. s. ř.). To soudu v řízení o této žalobě umožňuje zohlednit i skutečnosti, k nimž soud při nařízení výkonu rozhodnutí přihlížet nemohl, neboť byl vázán ustanovením § 335a odst. 1 o. s. ř. Ke stejnému závěru dospívá i odborná literatura (srov. Kůrka, V., Drápal, L.: Výkon rozhodnutí v soudním řízení, Linde Praha 2004, str. 825).

Je třeba přisvědčit též námitce dovolatelů, že ustanovení § 47 odst. 4 zákona č. [120/2001](#) Sb. brání tomu, aby majetek postižený exekučním příkazem převedl na jiného povinný. Nebrání však tomu, aby povinný účinně pozbyl vlastnictví k postiženým věcem v důsledku úkonů třetích osob nebo jiných právních skutečností (kupříkladu odstoupí-li prodávající od smlouvy, podle níž povinný koupil postižené věci, uplyne-li lhůta zakládající nevyvratitelnou domněnku vypořádání společného jmění manželů nebo - jak je tomu i v souzené věci - vyzve-li dárce povinného k vrácení daru). Na základě těchto skutečností povinný pozbude vlastnictví k postiženým věcem nebo podílům na nich, i když nastanou až po nařízení exekuce nebo po vydání exekučního příkazu.

Lze tedy uzavřít, že právní názor odvolacího soudu, podle něhož okolnost, že dárce vyzval obdarovaného - povinného k vrácení daru až po vydání exekučního příkazu postihujícího dar, sama o sobě brání tomu, aby se dárce domáhal vyloučení daru z exekuce (i kdyby podmínky vrácení daru podle § 630 zákona č. [40/1964](#) Sb., občanského zákoníku ve znění pozdějších předpisů, byly splněny), správný není.

Nejvyšší soud proto napadený rozsudek zrušil a věc vrátil odvolacímu soudu k dalšímu řízení (§ 243b odst. 2, část věty za středníkem, odst. 3, věta první, o. s. ř.).

© EPRAVO.CZ - Sbírnka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nepřiměřená délka řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Výše výživného \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Výživné \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Započtení pohledávek \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Ušlý zisk](#)

- [Škoda vzniklá provozní činností](#)
- [Styk dítěte s osobou společensky blízkou](#)
- [Spotřebitel](#)
- [Náležité odůvodnění jako procesní záruka \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Odměna advokáta \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Poučení účastníka řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)